

ПРАКТИЧНА ЛЕКЦИЈА

Parafjalët me kallëzore dhe dhanore - Präpositionen mit Akkusativ und Dativ

Категорија на лекцијата: Mësimet të gjuhës gjermane

Do të mësoni cilat parafjalë gjermane kërkojnë gjithmonë kallëzore dhe cilat gjithmonë dhanore, format e shkurtuara si zum e beim, si dhe mënyrën e mësimet të tyre përmendsh.

Parafjalët me kallëzore dhe dhanore - Präpositionen mit Akkusativ und Dativ

Përmbledhje e mësimet

Në gjermanisht çdo parafjalë **e detyron** emrin që e ndjek të marrë një rasë të caktuar. Disa parafjalë kërkojnë gjithmonë kallëzore, të tjera gjithmonë dhanore. Këto dy grupe duhen mësuar përmendsh, sepse rasa nuk merret me mend nga kuptimi.

Çfarë do të mësoni?

- Grupin e parafjalëve me kallëzore.
- Grupin e parafjalëve me dhanore.
- Format e shkurtuara me njënjë.
- Kuptimet e veçanta të *nach*, *zu* dhe *bei*.

Parafjalët me kallëzore

Parafjala	Shqip	Shembull	Përkthimi
durch	përmes	<i>durch den Park</i>	përmes parkut
für	për	<i>für meinen Freund</i>	për shokun tim
gegen	kundër	<i>gegen die Wand</i>	kundër murit
ohne	pa	<i>ohne das Auto</i>	pa makinën
um	rreth; në orën	<i>um acht Uhr</i>	në orën tetë
bis	deri	<i>bis nächste Woche</i>	deri javën e ardhshme
entlang	përgjatë	<i>die Straße entlang</i>	përgjatë rrugës

Parafjalët me dhanore

Parafjala	Shqip	Shembull	Përkthimi
aus	nga (brenda, prejardhje)	<i>aus dem Haus</i>	nga shtëpia
bei	te, pranë, gjatë	<i>bei der Arbeit</i>	në punë
mit	me	<i>mit dem Zug</i>	me tren
nach	pas; për në (vende)	<i>nach dem Kurs</i>	pas kursit
seit	që prej	<i>seit zwei Jahren</i>	që prej dy vjetësh
von	nga, i	<i>von meinem Vater</i>	nga babai im
zu	te, për te (persona, institucione)	<i>zu meiner Tante</i>	te tezja ime
gegenüber	përballë	<i>gegenüber der Bank</i>	përballë bankës

Format e shkurtuara

Forma e plotë	E shkurtuar	Shembull
zu dem	zum	<i>zum Arzt</i>
zu der	zur	<i>zur Schule</i>
bei dem	beim	<i>beim Essen</i>
von dem	vom	<i>vom Bahnhof</i>
für das	fürs	<i>fürs Kind</i>
durch das	durchs	<i>durchs Fenster</i>

nach, zu apo in?

Përdorimi	Parafjala	Shembull
Qytete dhe shtete pa një	nach	<i>nach Berlin, nach Deutschland</i>
Persona dhe institucione	zu	<i>zum Arzt, zu Maria</i>
Hyrje brenda një hapësire	in + kallëzore	<i>in die Stadt, ins Kino</i>
Shtete me një	in + kallëzore	<i>in die Schweiz, in die Türkei</i>

Kujdes: thuhet *nach Hause* (për në shtëpi) dhe *zu Hause* (në shtëpi). Këto dy shprehje janë të ngurtësuar dhe duhen mësuar ashtu siç janë.

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Ich fahre mit dem Auto durch die Stadt.

Shqip: Unë udhëtoj me makinë përmes qytetit.

Gjermanisht: Nach der Arbeit gehe ich zum Sport.

Shqip: Pas punës shkoj në sport.

Gjermanisht: Dieses Geschenk ist für meine Schwester.

Shqip: Kjo dhuratë është për motrën time.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
<i>mit den Bus</i>	mit dem Bus	<i>mit</i> kërkon dhanore
<i>für dem Freund</i>	für den Freund	<i>für</i> kërkon kallëzore
<i>zu Berlin</i>	nach Berlin	qytetet marrin <i>nach</i>
<i>nach dem Arzt</i>	zum Arzt	personat marrin <i>zu</i>
<i>seit zwei Jahre</i>	seit zwei Jahren	dhanorja e shumës merr <i>-n</i>

Krahasimi me gjuhën shqipe

Edhe shqipja i lidh parafjalët me rasta të caktuara: *në* kërkon kallëzoren, *prej* rrjedhoren, *nga* emëroren. Pra dukuria nuk është e panjohur. Dallimi është se gjermanishtja e shënon rasën të njëjta para emrit, kurse shqipja të mbarësia e emrit.

Përmbledhje e shkurtër

- Kallëzore: *durch, für, gegen, ohne, um, bis, entlang.*
- Dhanore: *aus, bei, mit, nach, seit, von, zu, gegenüber.*
- Shkurtime: *zum, zur, beim, vom.*
- *nach* për qytete, *zu* për persona.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Mësoni të dy grupet si këngë ose varg; ritmi ndihmon më shumë se lista.
2. Shkruani udhëtimin tuaj të përditshëm duke përdorur sa më shumë parafjalë.
3. Ushtroni çiftin *nach Hause / zu Hause* derisa të bëhet automatik.